

Критерії аналізу еквівалентності перекладів художніх прозових німецькомовних творів англійською мовою

Трофімова-Герман Аліна Ігорівна¹, Бунтурі Юрій Валерійович²,

Ніконов Сергій Іванович³

Опубліковано	Секція	УДК
09.03.2024	Освіта/Педагогіка	81'255.4'37'373(045)

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.10800850>

Ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

Анотація. У статті визначено та обґрунтовано ключові критерії, які використовуються для аналізу еквівалентності перекладів художніх прозових творів з німецької на англійську мову.

Розглянуто історичний розвиток перекладознавства, з акцентом на внесок відомих вчених у розвиток теорій перекладу, зокрема концепцій формальної та динамічної еквівалентності.

Проаналізовано застосування поняття еквівалентності на прагматичному рівні у контексті мовних одиниць, які створюють комунікативний ефект тексту перекладу, підкреслюючи його важливість у сфері перекладознавства. Підкреслено про критичну важливість не лише інформаційного змісту, але й способу його подання у художніх перекладах, з метою забезпечення аналогічного естетичного впливу на читачів, як у оригіналі.

Обґрунтовано основні критерії оцінки еквівалентності перекладів, включаючи еквівалентність з оригіналом, яка оцінює ступінь, до якого переклад відтворює зміст та суть початкового тексту; якість мовної оформленості тексту перекладу, що оцінює граматичну, синтаксичну та стилістичну коректність перекладеного тексту, а також його читабельність та природність у мові перекладу; реалізацію мети перекладу, яка включає оцінку того, наскільки ефективно переклад виконує свою функцію, чи то інформативну, переконливу, навчальну або розважальну, та відповідає намірам автора оригіналу; жанрову та стильову еквівалентність перекладу, що передбачає збереження жанрових особливостей оригінального тексту та його стилістичних особливостей, включно з авторським тоном, ритмом мови та індивідуальними особливостями вираження.

¹ канд. філол. наук, доцент кафедри інтелектуальних комп'ютерних систем, навчально-науковий інститут Соціально-гуманітарних технологій Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» <https://orcid.org/0000-0002-0857-4514>

² старший викладач кафедри інтелектуальних комп'ютерних систем, навчально-науковий інститут Соціально-гуманітарних технологій Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» <https://orcid.org/0009-0002-4764-3508>

³ старший викладач кафедри інтелектуальних комп'ютерних систем, навчально-науковий інститут Соціально-гуманітарних технологій Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», <https://orcid.org/0009-0009-3645-5609>

Крім того, висвітлено вплив сучасних технологій, мовних практик та культурної глобалізації на процес перекладу, акцентуючи на необхідності адаптації перекладачів до постійно змінюваного середовища мови та культури.

Сформовані висновки, що якість перекладу художніх прозових творів з німецької на англійську мову вимірюється не лише за лінгвістичними параметрами, але й за здатністю відтворювати багатогранність оригінального тексту, включаючи його емоційну глибину, культурні особливості та естетичні характеристики.

Ключові слова: еквівалентність, переклад, критерії, жанрова еквівалентність, стильова еквівалентність.

Criteria for analysis of equivalence of translations of artistic prose works in german language into english language

Abstract. The article defines and substantiates the key criteria that are used to analyze the equivalence of translations of literary prose works from German to English.

Various theoretical and practical aspects affecting this process are highlighted. The historical development of translation studies is considered, with an emphasis on the contribution of famous scientists to the development of translation theories, in particular the concepts of formal and dynamic equivalence.

The application of the concept of equivalence at the pragmatic level in the context of language units that create the communicative effect of the translated text is analyzed, emphasizing its importance in the field of translation studies. The critical importance of not only the information content, but also the way it is presented in artistic translations is emphasized, in order to ensure a similar aesthetic impact on readers as in the original.

The main criteria for evaluating the equivalence of translations are substantiated, including equivalence with the original, which evaluates the degree to which the translation reproduces the content and essence of the original text; the quality of the linguistic design of the translated text, which assesses the grammatical, syntactic and stylistic correctness of the translated text, as well as its readability and naturalness in the translated language; realization of the purpose of the translation, which includes an assessment of how effectively the translation fulfills its function, whether informative, persuasive, educational or entertaining, and corresponds to the original author's intentions; genre and stylistic equivalence of the translation, which involves preserving the genre features of the original text and its stylistic features, including the author's tone, rhythm of speech and individual features of expression.

In addition, the impact of modern technologies, language practices, and cultural globalization on the translation process is highlighted, emphasizing the need for translators to adapt to the ever-changing environment of language and culture.

Conclusions were made that the quality of the translation of literary prose works from German to English is measured not only by linguistic parameters, but also by the ability to reproduce the multifaceted nature of the original text, including its emotional depth, cultural features and aesthetic characteristics.

Key words: equivalence, translation, criteria, genre equivalence, stylistic equivalence.

Вступ

Вступаючи в еру глобалізації та культурного обміну, питання перекладу літературних творів набуває особливої актуальності. Художній переклад, зокрема з німецької на англійську мову, є не лише мовним перенесенням тексту, а й мостом, що з'єднує різні культурні та історичні контексти. Аналіз еквівалентності таких перекладів відіграє ключову роль у розумінні того, як література може бути адаптована та

сприйнята в новому культурному середовищі, не втрачаючи своєї оригінальності та глибини.

У цьому контексті, дослідження еквівалентності перекладів набуває особливої важливості, оскільки відкриває широкі можливості для аналізу не лише лінгвістичних, але й культурних аспектів перекладу, дозволяючи глибше зрозуміти як мовні так і культурні бар'єри. Це дозволяє не лише вдосконалити мистецтво перекладу, але й сприяє кращому взаєморозумінню між різними культурами.

У сучасному світі, де межі між країнами стають все менш помітними, а обмін культурними цінностями набуває безпрецедентної динаміки, вивчення та аналіз перекладів художньої прози відіграють важливу роль у формуванні багатокультурного діалогу. Таким чином, дослідження еквівалентності перекладів стає важливим інструментом для розуміння та поширення літературних творів у глобальному контексті.

Аналіз останніх результатів дослідження. Проблематика еквівалентності перекладів художніх прозових творів із німецької на англійську мову завжди привертала увагу вчених у сфері перекладознавства. Однак, попри значний внесок таких українських дослідників як Т. Ананко, В. Демецької, О. Іванової, Ю. Солодуба, а також вітчизняних вчених у цій галузі, включно з Ю. Наудою, В. Коллером, К. Нордом, К. Райсом, Ф. Шлеймахером, Дж. Турі, Л. Венуті, М. Вілліамсом, до сьогодні не було достатньо вивчено специфіку критеріїв аналізу еквівалентності саме в контексті перекладів художніх прозових німецькомовних творів англійською мовою, що і обумовлює актуальність і необхідність подальшого вивчення даної проблематики.

Мета статті – визначення та обґрунтування ключових критеріїв, які застосовуються для аналізу еквівалентності перекладів художніх прозових творів з німецької на англійську мову.

Результати

Аналіз еквівалентності перекладів художніх прозових творів, з німецької на англійську мову, є складним і багатограним процесом, який охоплює різноманітні теоретичні та практичні аспекти. Історія перекладознавства показує, що ця сфера постійно розвивається, відображаючи зміни в мовах та культурах. Протягом часу видатні перекладознавці внесли значний вклад у розробку теорій перекладу, які відображають широкий спектр підходів та методологій [1; 5]. Однією з важливих теорій у цій сфері є концепція Юджина Найди, який виокремлює два типи еквівалентності: формальну та динамічну [7]. Формальна еквівалентність орієнтована на точне відтворення структурних елементів оригіналу, включаючи мовні частини, пунктуацію та конкорданс, тоді як динамічна еквівалентність фокусується на впливі перекладу на читача, часто вимагаючи адаптації лексики та граматики та використання перекладацьких трансформацій.

Використання терміну «еквівалентність» у дослідженнях прагматичного рівня мовних одиниць, які створюють комунікативний ефект тексту перекладу, є доречним і важливим аспектом в сфері перекладознавства. Вчений А. Дафф, зазначав, що параметри, такі як «де, коли, як відбувається й кому адресовано» повідомлення, визначають зміст, форму та стиль мовної комунікації [6]. Ці аспекти впливають на комунікативний ефект тексту та визначають його успішність у міжкультурній комунікації.

Отже, проблема еквівалентності у перекладі охоплює відтворення не лише семантичного змісту оригіналу, але й його стилістичних та прагматичних особливостей, що є ключовими для досягнення комунікативного ефекту тексту перекладу, відповідного тексту оригіналу.

У сфері перекладознавства, різноманіття поглядів на поняття еквівалентності спонукало до розробки її типології. Відомий німецький лінгвіст В. Коллер систематизував це поняття, виділивши п'ять основних типів еквівалентності: денотативна еквівалентність, означаюча рівноцінність змісту між оригіналом та перекладом на рівні конкретного предметного змісту; коннотативна еквівалентність, що відображає однаковість значень, які мають глибокий культурний чи емоційний зміст у обох мовних спільнотах; текстуально-нормативна еквівалентність, яка забезпечує відповідність мовних норм і структури оригіналу; прагматична еквівалентність, акцентуючи на однаковому впливі на адресатів оригіналу та читачів перекладу; формально-естетична еквівалентність, що передбачає вірну передачу естетичних, мовних та стилістичних особливостей оригінального твору [8, с. 226]. Осмислення та застосування цих типів еквівалентності є фундаментальними для аналізу ефективності перекладів художніх прозових німецькомовних творів англійською.

Враховуючи, що основна функція художніх текстів полягає у створенні естетичного впливу на читача, критично важливим у перекладі художніх творів є не лише інформаційний зміст, але й спосіб його подання. Отже, оригінальний текст художнього твору та його переклад мають сприяти аналогічному естетичному впливу на читачів.

Аналізуючи різні підходи до оцінки перекладу, які перекладознавці розвивали протягом часу, були виділені декілька ключових критеріїв аналізу еквівалентності перекладів художніх прозових німецькомовних творів англійською мовою:

- еквівалентність з оригіналом;
- якість мовної оформленості тексту перекладу;
- реалізація мети перекладу;
- жанрова та стильова еквівалентність перекладу.

Ці критерії становлять основу для оцінки якості перекладу.

Критерій еквівалентності з оригіналом є одним із найважливіших у процесі оцінки перекладу, оскільки він вимірює, наскільки точно та вірно перекладач передає інформацію, ідеї та емоційне забарвлення оригіналу. Цей критерій не лише включає лексичну точність, але й збереження смислу, емоційної відповідності та культурного контексту оригінального тексту.

Розглянемо, наприклад, класичний твір Франца Кафки «Процес». В оригіналі Ф. Кафка майстерно використовує складні структури речень та унікальний стиль, що створює особливу атмосферу тривоги та бюрократичного абсурду. Переклад цього твору англійською мовою вимагає не тільки збереження цих структурних та стилістичних особливостей, але й передачі загальної атмосфери невизначеності та заплутаності, яка притаманна оригінальному тексту.

Інший приклад можна знайти в творчості Германа Гессе, зокрема у його романі «Степовий вовк». Оригінальний текст автора наповнений глибокими філософськими роздумами та емоційними описами. Порівняємо оригінальний текст з їхнім англійським перекладом:

Франц Кафка «Процес»

Оригінальний текст (німецька): *«Jemand musste Josef K. verleumdet haben, denn ohne dass er etwas Böses getan hätte, wurde er eines Morgens verhaftet».*

Переклад (англійська): *«Someone must have slandered Josef K., for one morning, without having done anything truly wrong, he was arrested».*

У перекладі важливо зберегти атмосферу, передавши почуття несправедливості та безпорадності головного героя.

Герман Гессе «Степовий вовк»:

Оригінальний текст (німецька): «*Der Steppenwolf hatte zwei Naturen, eine menschliche und eine wölfische, dies war sein Schicksal, und deshalb gab es für ihn, den Steppenwolf, keinen anderen Weg zur Erlösung*».

Переклад (англійська): «*The Steppenwolf had two natures, a human and a wolfish one, this was his fate, and therefore there was no other way of salvation for him, the Steppenwolf*».

У цьому фрагменті Г. Гессе описує. Переклад має передати внутрішню боротьбу головного героя між його людською та звірячою натурою, зберігаючи філософську глибину та емоційний зміст оригіналу.

Вказані приклади показують, наскільки важливо у перекладі зберегти не тільки точні слова, але й загальний тон, атмосферу та глибину смислу оригінального тексту, що є суттєвим для забезпечення еквівалентності з оригіналом.

Наступним критерієм є якість мовної оформленості тексту перекладу, що відіграє вирішальну роль у процесі оцінки перекладів художніх прозових німецькомовних творів англійською мовою. Цей аспект охоплює граматичну, синтаксичну та стилістичну коректність перекладеного тексту, а також його читабельність та природність у мові перекладу. Важливо, щоб переклад не тільки був вільним від граматичних та синтаксичних помилок, але й відтворював стилістичні особливості оригінального тексту, зберігаючи при цьому його художні засоби, ритм мовлення та інші особливості. Читабельність та природність тексту в мові перекладу також є ключовими, оскільки вони забезпечують зручність сприйняття тексту цільовою аудиторією.

Розглянемо приклади. У творі Франца Кафки «Замок», оригінальна німецька фраза «*Alles war ihm so bekannt, als sei er hier geboren*» перекладена англійською як «*Everything was so familiar to him as if he had been born here*». Цей переклад точно передає смисл оригінального тексту, зберігаючи простоту та глибину вислову, і водночас звучить природно для англійськомовного читача.

У творі Томаса Манна «Володар і собака», фраза «*Er war ein Mann, dem es vergönnt war, das Leben in all seiner Fülle zu genießen*» перекладена як «*He was a man who was permitted to enjoy life in all its fullness*». Тут перекладач успішно передає стилістичні характеристики оригіналу, включаючи ритм та мелодійність фрази, та зберігає глибокий філософський сенс.

Ці приклади підкреслюють важливість збереження якості мовної оформленості в перекладі художніх творів. Перекладач повинен не тільки точно передавати смисл оригіналу, але й зберігати його стилістичні особливості, роблячи текст природним і читабельним для цільової аудиторії.

Критерій реалізації мети перекладу є важливим елементом при аналізі еквівалентності перекладів художніх прозових німецькомовних творів англійською мовою. Цей критерій зосереджений на оцінці, наскільки ефективно переклад виконує свою функцію, будь то інформативна, переконлива, навчальна, чи розважальна, та чи він відповідає намірам автора оригіналу, що включає розуміння та передачу головних тем, повідомлень, а також загальної атмосфери та тону оригінального твору.

Твір Герман Гессе «Сіддхартха» є глибоко філософським та відображає пошук особистої ідентичності та самореалізації. Метою перекладу цього твору є не тільки передача сюжету, але й збереження його філософської глибини та внутрішнього пошуку головного героя. Ефективний переклад має відтворювати ці аспекти, дозволяючи читачеві відчути загальну атмосферу та ідеологічні концепції оригіналу.

Наприклад:

Оригінальний текст (німецька): «*Er erkannte jetzt, dass es nicht der Beginn des wahren Weges sein konnte, auf Verzicht zu verzichten, auf Kampf zu kämpfen*».

Переклад (англійська): «*He now recognized that the beginning of the true path could not lie in refusing to give up renunciation, in fighting against renunciation*».

Перекладачеві важливо передати не тільки лексичний зміст, але й глибину філософських роздумів, дозволяючи англійськомовному читачеві зануритися в унікальний світ автора.

У творі Томаса Манн «Володар і собака», автор створює складний наратив, який охоплює теми людської природи та соціальної критики. Наприклад:

Оригінальний текст (німецька): *«Der Zauberberg war das Werk eines Menschen, der das Leben mit tiefer Schwermut und Ironie betrachtete».*

Переклад (англійська): *«The Magic Mountain was the work of a man who viewed life with deep melancholy and irony».*

Перекладачу важливо зберегти не тільки словесний зміст, але й відтворити настрій, іронію та глибину соціальної критики, яка притаманна оригінальному тексту.

Представлені приклади демонструють, наскільки важливою є здатність перекладача вловлювати та передавати не тільки смисл, але й глибші інтенції автора, забезпечуючи тим самим, що переклад відповідає основній меті оригінального твору.

При аналізі еквівалентності перекладів художніх прозових німецькомовних творів англійською мовою важливим є критерій жанрової та стильової еквівалентності перекладу, який полягає у збереженні жанрових особливостей оригінального тексту, його стилістичних особливостей, включно з авторським тоном, ритмом мови та індивідуальними особливостями вираження. Основна мета полягає у тому, щоб переклад не тільки передавав смисл, але й відтворював художній дух оригіналу.

Наприклад:

Франц Кафка «Перевтілення»:

Оригінальний текст (німецька): *«Als Gregor Samsa eines Morgens aus unruhigen Träumen erwachte, fand er sich in seinem Bett zu einem ungeheuren Ungeziefer verwandelt».*

Переклад (англійська): *«When Gregor Samsa woke up one morning from unsettling dreams, he found himself changed in his bed into a monstrous vermin».*

У творі Ф. Кафка використовує особливий стиль, який одночасно є прямим і загадковим, створюючи атмосферу чужорідності. Важливо, щоб переклад зберігав цей тон, передаючи відчуття нереальності та абсурдності, яке є ключовим у цьому творі.

Герман Гессе «Деміан»:

Оригінальний текст (німецька): *«Ich wollte mein eigenes Ich suchen, um mich selbst zu leben und nicht ein fremdes Dasein».*

Переклад (англійська): *«I wanted to find my own self, to live my own life, not an alien existence».*

У цьому творі автор використовує глибокий рефлексивний стиль для розкриття внутрішніх переживань головного героя. Переклад має передавати цю інтроспективність та філософський тон, забезпечуючи збереження авторської виразності та глибини оригіналу.

Зазначені приклади ілюструють, наскільки важливо у перекладі зберігати жанрову та стильову еквівалентність. Перекладач має не тільки точно передавати зміст, але й відтворювати авторський тон, ритм мови та особливості стилістики, які відіграють ключову роль у передачі художнього замислу оригіналу.

Крім того, у контексті аналізу еквівалентності перекладів німецькомовних художніх прозових творів англійською мовою включає в себе не тільки ретельне зіставлення лінгвістичних і культурних аспектів, але й врахування історичного контексту теорій перекладу та внеску визначних перекладознавців.

Насамперед, лінгвістична еквівалентність відіграє важливе значення для аналізу лексичних та синтаксичних аспектів, де перекладачам необхідно вирішувати складні завдання, пов'язані з перекладом фразеологізмів, ідіом та стилістичних фігур.

Фразеологізми та ідіоми часто містять унікальні культурні та контекстуальні нюанси, що робить їхній переклад особливо складним. Тут важливо не тільки передати лексичний зміст, але й зберегти емоційний вплив та глибину оригіналу. Стилiстичні фігури, такі як метафори, алегорії та символізм, вимагають від перекладача глибокого розуміння як мови оригіналу, так і мови перекладу, щоб забезпечити адекватний переклад.

Наступним важливим аспектом є культурна адекватність. Так, культурний контекст глибоко впливає на інтерпретацію та сприйняття твору.

Методи адаптації культурно-специфічних елементів залежать від контексту та цілей перекладу, що може включати заміну, адаптацію або навіть додавання пояснень для забезпечення глибокого розуміння культурного контексту. Завдання перекладача полягає у знаходженні балансу між збереженням оригінального культурного змісту та адаптацією тексту для цільової аудиторії, щоб забезпечити найбільшу культурну адекватність перекладу.

У контексті аналізу еквівалентності перекладів художніх прозових творів з німецької на англійську мову, особливу увагу приділяють емоційній та естетичній відповідності. Передача емоційного забарвлення та збереження художнього стилю оригіналу є критично важливими для досягнення успішного перекладу [2, с. 197].

Передача емоційного забарвлення вимагає від перекладача глибокого розуміння не лише мови, але й емоційного настрою, який автор намагався передати. Наприклад, якщо оригінальний текст містить ніжний, меланхолійний опис природи, перекладач має використати таку ж мову та стиль, щоб англомовний читач міг відчути ту саму атмосферу. Втрата цього емоційного забарвлення може призвести до спотворення сприйняття тексту.

Що стосується естетичних аспектів, збереження художнього стилю та авторської манери письма є надзвичайно важливим. Наприклад, якщо німецький автор використовує особливу техніку повторення слів або фраз для створення ритму чи наголосу, перекладач повинен знайти способи відтворити цей ефект у англійському тексті. Аналогічно, якщо оригінал характеризується багатством лексики та складними метафорами, переклад має відображати цю складність та багатогранність мови [3, с. 279].

На сучасному етапі, переклад не лише стикається з традиційними завданнями точної та емоційно відповідної передачі тексту, але й має адаптуватися до швидких змін у технологіях, мовних практиках та культурній глобалізації.

Одним із ключових сучасних трендів у перекладі є вплив технологій. Наприклад, використання комп'ютеризованих інструментів перекладу та програм штучного інтелекту стає все більш поширеним. Ці інструменти можуть допомогти перекладачам з ефективнішою обробкою тексту, особливо при рутинних задачах. Проте вони не завжди здатні адекватно передати емоційне забарвлення та стилістичні нюанси, які є критично важливими в художньому перекладі.

Крім того, зміни в мовних практиках також впливають на переклад. З розвитком глобалізації та Інтернет-комунікацій, з'являється все більше неологізмів та культурно-специфічних виразів, які можуть бути незнайомими чи складними у процесі перекладу. Тому, перекладачі повинні бути обізнаними не лише з мовою оригіналу, але й з актуальними культурними та соціальними трендами, щоб ефективно впоратися з цими викликами.

Культурна глобалізація також відіграє важливу роль. З одного боку, вона сприяє більшому розумінню та прийняттю культурних різниць, з іншого – ставить перед перекладачем завдання зберегти унікальність та ідентичність оригінального тексту в контексті глобалізованого світу [4, с. 247].

Враховуючи ці виклики, сучасний переклад вимагає від перекладачів не лише мовної компетенції, але й глибокого розуміння технологій, культурних тенденцій та змін у суспільстві, що вимагає постійного самовдосконалення та адаптації до постійно змінюваного середовища мови та культури.

Висновки

На основі розгляду та аналізу різноманітних аспектів і теорій перекладу, можна зробити висновок, що аналіз еквівалентності перекладів художніх прозових німецькомовних творів англійською мовою є складним і багатогранним завданням. Це завдання вимагає глибокого розуміння не тільки мовних особливостей оригіналу та цільової мови, але й культурного контексту, історичних змін у мові, а також особливостей жанру і стилю твору.

Еквівалентність у перекладі не обмежується лише відтворенням семантичного змісту оригіналу, але також залучає стилістичні та прагматичні аспекти, які впливають на комунікативний ефект тексту. Перекладачі, працюючи над художніми творами, повинні враховувати як формальні, так і динамічні аспекти еквівалентності, щоб повністю передати інтенції автора оригіналу, зберегти його стиль, тон, а також емоційне забарвлення та культурні нюанси.

Приклади робіт Франца Кафки та Германа Гессе ілюструють складність завдання передачі стилістичних та емоційних характеристик оригінальних текстів у перекладі. Збереження жанрових особливостей та індивідуальних особливостей вираження автора є важливим для досягнення якісного перекладу, що забезпечує естетичний вплив на читачів аналогічний до оригіналу.

В сучасному світі переклад також стикається з викликами, пов'язаними з швидкими змінами в мові та культурі, а також впливом технологій та глобалізації. Це вимагає від перекладачів не тільки глибоких знань і навичок, але й гнучкості, адаптації та постійного самовдосконалення.

З урахуванням усіх цих факторів, можна зробити висновок, що якість перекладу художніх прозових творів з німецької на англійську мову вимірюється не лише за лінгвістичними параметрами, але й за здатністю відтворювати багатогранність оригінального тексту, включаючи його емоційну глибину, культурні особливості та естетичні характеристики.

Перспективи подальших досліджень полягає у вивченні впливу культурних ідентичностей, розвиток технологій у перекладі та адаптацію до змінних лінгвістичних тенденцій у глобалізованому світі.

Список використаних джерел

1. Амеліна С. М. Конотативна еквівалентність у перекладі. Філологічні студії: *Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету*. 2014. №11. С.5- 14.
2. Дробаха О. В. Еквівалентність у сучасному англо-українському перекладі. *Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського національного лінгвістичного університету. Філологія, педагогіка, психологія*. 2017. Вип. 34. С.195-199.
1. З.Іванова О. Перекладацька еквівалентність і способи її досягнення (translators equivalence and ways to reach it). *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»*. 2014. Вип. 48. С. 277-279.
3. Курбатова Д. А. Особливості перекладу художнього твору: труднощі та шляхи їх подолання. *Вісник студентського наукового товариства «Ватра» вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ*. Вінниця: Видавничо-редакційний.

2018. С. 246-252. [Електронний ресурс] Режим доступу:
<http://www.vtei.com.ua/doc/2018/konf18/15.pdf#page=246>
4. Некряч Т. Є. Через терни до зірок : труднощі перекладу художніх творів. Для студентів перекладацьких факультетів вищих навчальних закладів : навчальний посібник. Вінниця : Нова Книга, 2010. 195 с.
 5. Duff A. Translation. Oxford: Oxford Univ. Press, 1989. 160 p.
 6. Eugene A. Nida, Charles E. Taber (1982). The Theory and Practice of Translation. Leiden : Brill, p. 218
 7. Koller W. Einführung in die Übersetzungswissenschaft. 7. aktualisierte Auflage, Wiebelsheim 2004.
 8. Venuti L. Strategies of translation. London and New York: Routledge, 1998. P. 240-244.